

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 cent. — Oglasi se računajo v širini ene kolone (72 mm.). — Oglasi trgovcev in obrtnikov po 40 cent. — Oglasi denarnih zavodov po 20 cent. — Mali oglasi po 20 cent. beseda, najmanj pa 2. — Oglasi, naročniki in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

Za veljavo našega jezika v trgovskem občevarstvu

Naš poziv soplemenjakom onkraj meje, da bi se pri dopisovanju z vnanjim trgovskim svetom posluževali svojega jezika, je udaril hudo na živce »Piccolo«. Pripravljeni smo bili na to. Tudi nas ne presenečajo »argumenti«, s katerimi hoče tržaški list pobijati in smešiti to našo akcijo. Kjer ni veljavnih argumentov, morajo pomagati solistertija, zvrščanje dejstev in pojmov. »Piccolo« očita »Edinosti« krčevito prizadevanje, da ustvarja »mehanične manifestacije«, ki ne izvirajo iz »spontaneosti narave«. »Jugoslovenci« trgovci da dopisujejo v tistem jeziku, ki najbolje odgovarja njihovim interesom. Ti trgovci da ne dopisujejo italijanski morda zato, da bi si pridobili simpatije Italijanov, marveč zato, da jih tu hitreje razumejo, nego bi jih, če bi se moralo tu še le prevajati! Tako da veleva »zakon narave stvari«.

Samo prazno besedičenje je to od prve do zadnje besede. Mi bi hoteli videti tržaškega trgovca, ki ne bi hotel izvršiti trženske akcije, ker je naročba pisana v slovenskem jeziku? S tem ne bi bil oškodovan noben interes slovenskega naročnika, pač pa bi bilo — če bi jugoslovenci trgovci dosledno dopisovali slovenski — doseženo tisto, kar mi navajamo kot glavni argument za akcijo, ki je tako silno udarila »Piccolo« na živce. Doseženo bi bilo, da bi tržaški trgovci nameščali ljudi, ki bi znali slovenski odgovarjati na slovenske dopise! Koliko naših ljudi, ki danes gladujejo brez kruha in zaslužka, bi prišlo s tem do kruha! S tem ne le da ne bi bil zadet noben interes slovenskega trgovca, pač pa bi bili morda zadeti sebičnost, komednost in nacionalni fanatizem kakšnega italijanskega trgovca, ki pa bi s svojim odgovorom kazal le, da — ni trgovec, da ne pozna prav svoje koristi, oziroma, da hoče ta interes podreiti svoji — politiki! Kajti tudi to ni res, da bi dopisovanje v jeziku, ki ga naročnik ne pozna dobro, pospeševalo naglo razreševanje poslov. Nam so na pr. znani slučaj, ko je tržaški trgovec iskal človeka, da je slovenski pisal naročniku, naj ponovi svoj dopis v slovenskem jeziku, ker njegove italijanske ali nemške — ne more razumeti! Jasno je, da se s tem le komplicira dopisovanje, kar menda ni na korist ne naročnika, ki nujno potrebuje naročeno blago, in ne tržaškega trgovca, ki hoče čim hitreje razvijati svoje kupčije!

Gre pa tudi za načelo, ki se mu ne sme izneveriti noben zaveden narod. Načelo, ki veleva, da vsakdo prispeva po svoji možnosti k ugledu svoje narodnosti in jezika v vnanjem svetu in v vsakem pogledu! Je to načelo narodne vzajemnosti za varovanje etničnih interesov narodne skupnosti in obenem tudi gospodarskih in socialnih koristi lastnih sinov. Sin naroda, ki ni izgubil vsake zavesti in vsakega spoštovanja do samega sebe in svojega ugleda, ne bo dopuščal, da stotine plemenitih bratov, sposobnih in pripravljenih za koristno delo, živijo življenje lačnih in bednih, čeprav bi jim mogel pomagati brez vsake lastne škode! Akcija, ki smo se je mi lotili, je torej narodno-etnična in emimentno gospodarskega pomena! Akcija torej, ki jo narekuje — naj čuje »Piccolo« — narava stvari!

V kakzi zadregi je »Piccolo« za veljavne argumente proti naši akciji, ovaja tudi s tem, da tudi ob tej priliki prihaja z istotako staro kakor neslano politično pesmijo. Trdi namreč, da »Edinosti« ne gre toliko za veljavo slovenskega jezika v inozemstvu, kolikor zato, da razburja čustva slovenskega prebivalstva. Tako da je delala vedno tudi v minulosti. »Edinosti« da se ne zaveda, da so tisti časi definitivno minili in da Trsta ne ločujejo več politične meje od Italije. Dopisovanje v slovenskem jeziku v Trst — tako zaključuje »Piccolo« iz svojega ob tej priliki povsem neumnega pohoda na politično polje — bi pomenilo, da se more dopisovati v slovenskem jeziku tudi v Benetke, Milan, ali celo tudi v Neapolj.

Tu pa je »Piccolo« zares s kolom loputni po »naravi stvari«. Kaže, da še vedno noče razumeti razlike med zemljepisnim položajem Trsta in Neapolja. Ne razume, da s premaknitvijo političnih mej ni odpravljeno dejstvo, da Trst s svojim zemljepisnim položajem spada slej ko prej v srednjeevropsko gospodarsko uredbo, kar se pač ne more reči o pristaniščih v starem kraljestvu. Ne razume, da je v tej srednje-evropski uredbi velik in važen činitelj sosednje jugoslovanske ozemlje. Saj je tudi radi tega dejstva Mussolini toliko stremel po prijateljskem sporazumu z Jugoslavijo, dobro vedoč, da brez živih gospodarskih stikov s tem ozemljem ne more pripraviti Trstu vzpostaviti gospodarskega življenja in procvita, da brez teh stikov ni bodočnosti za naše pristanišče. »Narava stvari« zahteva torej, da trgovstvo našega mesta gre trgovstvu onkraj meje bolj na roko v vsakem in tudi v jezikovnem pogledu in da se pri tem skrbno izogibljive tiste stare tradicionalne nacionalne občutljivosti in politične razdraženosti.

Končno si nadeva »Piccolo« krinko pravničnika in nedolžnega jagnjeta, ki ne želi nič drugega, nego prijateljsko razmerje med obema narodoma in sporazumno sodelovanje med Italijo in Jugoslavijo. Piše: »Dočim se vsi državljani, tu in v Jufosla-

viji, trudijo, da bi se ustvarila nova, iskrena atmosfera med obema državama, da bi se med njima pomnožile etične točke za mirno življenje, pa išče »Edinost« dan na dan kako dozdovnost, da meče med oba naroda sence in ostru železa.

Kako pa se on, »Piccolo«, trudi, da bi se ustvarila »nova atmosfera« med obema narodoma? Dočim zahteva, naj bi trgovstvo Jugoslavije v svojem poslovanju s Trstom popolnoma zavrglo svoj jezik, pa je on sam rdeč od jeze kakor kak puran že ob misli, da bi moglo priti v Trst kako trgovsko pismo, ki ne bi bilo italijansko! Slovenskemu trgovstvu bi hotel narekovati popolno anacionalnost v jezikovnem pogledu, sam pa se postavlja pred nas z zavahanimi rokavi kot borec za — italijanski nacionalizem tudi na polju trgovine!

Ve naj pa, da nam prav nič ne »upornira« in da nas s to svojo pozo ne odvrača od zapričete akcije z namenom, da se trgovsko občevaranje med Trstom in našimi soplemenjaki onkraj meje tudi v jezikovnem pogledu uredi po tisti znani poslovici: Do ut des — dajal ti bom, če mi boš dajal.

Svojo polno opravičbo ima naša akcija v naslednjem dokumentu. Včerajno izdanje istega »Piccola« od 22. maja 1924. je priložilo to-le vest o rabi italijanskega jezika v trgovskih odnosih z inozemstvom:

Il Ministero dell'Economia Nazionale richiama l'attenzione dell'Unione delle Camere di commercio italiane sul fatto che alcune ditte italiane, nei rapporti d'affari con l'estero, fanno uso di circolari redatte in lingue straniere ed in forma al-

quanto diletta e scorretta. Sembra opportuno che gli esportatori italiani, nei loro rapporti con l'estero, si valgano soprattutto della lingua italiana e, nel caso abbiano fondato motivo di valersi di altre lingue, pongano mente che le cennate comunicazioni siano redatte in forma corretta.

Po slovensko prevedeno:

»Ministrstvo za narodno gospodarstvo opozarja združenje italijanskih trgovskih zbornic na dejstvo, da se nekatere italijanske tvrdke v svojih kupčijskih odnosih poslužujejo okrožnic v tujih jezikih in v obliki kolikor toliko pomanjkljivi in nepravilni. Umestno je, da se italijanski izvozniki v svojem občevarstvu z inozemstvom poslužujejo v prvi vrsti italijanskega jezika, a v slučaju, da imajo opravičen razlog za rabo drugih jezikov, naj pazijo, da bodo spisi sestavljeni v pravilni formi.

No — in kaj drugega zahteva naša akcija za naš jezik? Mari ne — spoštovana gospoda pri »Piccolo«? Čemu ste se torej toliko razkorajili radi naše akcije? Neumno ste se zaleteli. Tu vam italijansko ministrstvo neumljeno ruši vašo teorijo, češ, da se na državni meji mora nehati vsaka veljavnost drugih jezikov! Italijansko ministrstvo nalaga italijanskemu trgovstvu, da se mora v svojem občevarstvu z inozemstvom, torej preko vseh političnih mej, posluževati svojega italijanskega jezika! Hvala Bogu: v dobri italijanski družbi smo s svojo akcijo. Gospodje pri »Piccolo« pa so dobili trd oreh pod zob!

Svečana otvoritev XXVII. zakonodajne dobe

Kronski govor

RIM, 24. Ob 9. uri so se odprla vrata Montecitorija; polagoma so jeli prihajati poslanci. Ob 10.30 so vstopili člani vlade v uniformi. Med tem časom se je že razvil sprevod s Kvirinala do Montecitorija. Najprej je stopila s Kvirinala kraljica, ki je bila v družbi princezine Mafalde in prestolonaslednika. Peljala se je v kočiji gale na Montecitorij. Neki konjenik, ki je ponosno jahal za parado pred kraljičino kočijo, je nenadoma padel s konja; a se je bliskovito pobral in nekoliko poparjen skočil spet na konja. Za kraljičino kočijo je sledila kraljeva. Ob 10.25 je vstopila na Montecitorij kraljica, par minut pozneje pa kralj, katerega je sprejel ministrski predsednik.

Po prisegi poslancev si je kralj nastavlil naočnike ter pričel čitati s prestola naslednji kronski govor:

»Gospodje senatorji, gospodje poslanci! Danes se dopolnjuje deveto leto, odkar je Italija prenehala z obotavljanjem ter pričela veliko vojno iz višjih razlogov, ki jih je rodila njena bodočnost. Izbera današnjega dne za otvoritev zbornice ni brez velikega pomena. Danes, ko je poleglo razburkanje, ki je sledilo trdemu boju, danes, ko je na vladi isti zmagoslavni rod in tvori veliko večino zbornice, italijanski narod, zbran v svojem zakonitem zastopstvu, se znova svečano zahvaljuje vsem, ki so pripomogli k njegovi veličini, in ponovno poudarja svojo vero in voljo za svetloje posvetitev velikanske žrtve, ki je namenjena, da razsvetljuje s svojimi svetlimi žarki dan svoje zgodovine; ureditev vzhodne meje s priključitvijo Reke k domovini, zakonodajno in upravno zedinjenje novih pokrajin, ki se izvršuje, trdne zunanje politične smerice v svrhu zagotovitve Italiji onega mesta, ki ga zasluži med državami, — spričo vseh teh činiteljev se lahko smatra rešitev najvažnejših, ki jih je odprla naša vojna, za zgodovinsko dejstvo.

Vlada in narod priznavata veliko moralno in politično vrednost vojske, narodne slave in gotove ter nezlomljive čuvarice njenih večjih imovin, in pošiljata pozdrav njej ter mornarici, zvesti čuvarici nepremaganih tradicij ter budni straži dom. za varnost njegune prometa; dalje pošiljata vlada in narod pozdrave zrakoplovstvu, bogatemu na slavi in velikih žrtvah, ter državi milici, ki spopolnjuje državne vojaške sile s prostovoljno pomočjo plemenitih mladine, ki hoče z vezbanjem v orožju omiliti svoje navdušenje in svojo zvestobo. Naše hvaležne in globoko čuteče misli se obračajo nadalje vsemu italijanskemu narodu, plemenitemu v sreči, a močnemu v boju, vztrajnemu ter požrtvovalnemu, narodu ki je znal z nevtrastnim pogumom prebiti tudi vrtoglavo povojno dobo. Ako so bile zagrešene napake — krivda ni bila vsa na ljudeh, ampak tudi na dogodkih — sta jih premagala zavedno navdušenje in disciplina zmagovite mladine, ki je presekal obroč, ki je pričel stiskati državo in ogrožati njen obstoj. Dežela, ki je gotova svoji bodočnosti, je pohitila ritem svojega življenja s tem, da je svečano sankcionirala novi politični položaj, ki ni produkt začasnih kombinacij skupin, ampak izraz važne in značilne zgodovinske dobe.

V novi dobi državnega življenja, ki se odpira, tvori edinstvo duhov poglaviti element kulturnega napredka našega naroda, ki je glede svoje delavnosti in kulturne zavesti pokazal močnega zanos nasproti večji gmotni in duševni ekspanziji, medtem ko se njegova politična zrelost prilagodi vzpodbujajoči plemenski moči. Moja vlada je s svojim dosedanjim delovanjem že vstopila novo moč državni ce-

lostnosti s tem, da je organizirala osrednjo in krajevno upravo, reformirala šolo glede duha, programov in discipline v narodnem duhu, da je uredila finance, preuredila vojsko, vzpostavila pravo državno avtoriteto v kolonijah, da je pospeševala gospodarski napredek države, ne da bi pri tem — v skladu s splošnimi zahtevami — prelzla nujne krajevne potrebe. To delo, ki je bilo energično pričeto, mora biti z isto energijo tudi končano. Naše politične in upravne ustanove se morajo še izpopolniti, zadobijo oblike in metode, ki bodo odgovarjale modernim zahtevam glede odnosov med državo in državljani; s tem da država prepusti zasebnikom gotova dela, ki bi jih ti lahko boljše opravljali, se lahko posveti z večjo vneto svojim glavnim nalogom.

Tako bo reforma nekaterih važnih institucij v civilnem pravu, v trgovinskem in zakoniku za mornarico dala starim in novim pokrajinam enake zakone, ki bodo odgovarjali sedanjim potrebam in pravnim tradicijam države. Civilni pravni red bo bolj gibčen in nagel. Novo in posebno skrb bo treba posvetiti rešitvi vojaških vprašanj v razmerju z gospodarsko zmoglostjo države in z zahtevami zunanje politike. Italija ne more ostati neoborožena med oboroženimi; in se ne more spuščati v nevarnost, da bi jo presenetili dogodki. Notranja in finančna konsolidacija države nam danes dovoljuje, da razvijemo mirno, ljubno zunanjo politiko, toda s ponosom in vednim čuvanjem nad našimi interesi.

Odkodnina vprašanje in vprašanja, ki so s tem v zvezi, vzbujajo danes v Evropi veliko skrb. Italija, dodeč svojim smericam, je pripravljena potrditi se na vse načine, da bi prišlo do pravične rešitve in da bi se tako odstranila preteče nevarnosti; Italija je tudi pripravljena na žrtve za zagotovitev miru, seveda morajo biti pri tem zavarovani njen glavni zakoniti interesi.

Dogovori s kraljestvom SHS nam bodo omogočili prijazno in plodovito sodelovanje s svojimi sosedi, katerega koristi se bodo občutile v podonavskih in balkanskih državah. Značni sporazumi z Rusijo in končno pogodbe v Lausanni, ki bodo stopile v naslednjem času v veljavo, nam bodo dali možnost, da okrepiamo svoje mirojno delo in pomnožimo svoj promet in svojo trgovino.

Gospodarske koristi in tehnični napredki, ki smo jih dosegli, niso nič drugega kakor sredstvo za pot k politiki, ki se posebno zanima za delavske sloje, naj si bodo rokodelski, tehnični ali poklicni; naj si bodo to delavci na polju, v tovarnah, delavnicah ali v uradih. Ko je bila enkrat državna avtoriteta zagotovljena, ko so stebri našega gospodarskega sistema nemojani, ko so vsi sloji spet pod državno disciplino, ko izvršuje zakonodaja svoje ublažujoče delo, mora organsko usmerjenje, ki stremi za pravično obrambo vseh interesov, kateri imajo skupen socialni cilj, tako organsko usmerjenje mora zagotoviti vsakomur, ki dela, gmotno in duševno blagostanje, kar najbolj veliko, da se tako vsi državljani sloji zavamejo za srečo države. Odkodna čuječnost nad delovnimi pogodbami, ki naj zagotovi obenem s spopolnjenimi oblikami socialnega zavarovanja stalnost življenja delavskih, tehničnih in uradniških slojev, s tem da jih oprosti strahu pred negotovo bodočnostjo, in drugi zakonski ukrepi bodo odprli pot do konkretnega moralnega in gospodarskega zboljšanja, ki bo tem slojem omogočilo večjo in bolj disciplinirano udeležbo na socialnih dolžnostih. In tako se

bo njihov glas z glasom drugih vrst raznih proizvajalcev, slišal potom sedanjih institucij in novih, ki bi bile potrebne v ustavnem življenju države. Delodajalci, katerih podjetjem je bila potom nove orijentacije zagotovljena gotova stalnost, bodo razumeli bistroumnost programa, ki napravlja iz njihovih direktnih sodelovalcev na poljedelskem in industrijskem polju bistven element veličine države.

K dosegi teh načrtov bodo s politiko prostega razmaha vsake zdrave iniciativne pripomogle trgovinske pogodbe z inozemskimi državami, že sklenjene ali so še predmet pogajanj, trgovinske pogodbe, katerim je moja vlada vedno posvečala in jim še danes posveča posebno skrb. Te pogodbe je in bo vedno nadaljevala skrb — dasi se bodo vpoštevali posebni interesi, ki vežejo Italijo z drugimi državami — da se pravično čuvajo interesi industriji, ki iščejo novih trgov za nov napredek, dalje interese poljedelstva, za katero bo vlada vedno bolj skrbela; vlada bo gledala da konsolidira mala in srednja posestva, in da pospeši družinsko posest zemlje delavcem na eni strani, na drugi strani pa, da bo rešila tehnična in finančna vprašanja, ki so v zvezi z vedno bolj naraščajočim razvojem našega poljedelstva, ki igra tako veliko vlogo v gospodarskem in socialnem življenju države.

Kar se tiče javnih financ se začena sedanja zakonodajna doba v znamenju ravnotežja v proračunu med prejemki in izdatki, katere je bila dosežena z vstrajnimi napori in z obdobjem vrednim patriotizmom davkoplačevalcev; tudi se bliža novi davčni sistem svoji udeležitvi, kateri se je osvoobil začasnih povojnih podlag ter se naslonil na trajne in širše temelje.

Gotovo bodo novi viri zasebnih gospodarstev, kateri ne bodo mogli izostati v ambientu mirnega dela dovedli do zvišanja državnih prejemkov, iz česar bo sledilo, sicer postopno in premišljeno, znižanje najtežjih bremen, katero bo olajšala boljša in splošnejša udeležitev davčnih za-

Pred sejo narodne skupščine

Pažič upa, da dobi večino — Ugibanja o nadaljnjem razpletu krize

BEOGRAD, 24. (Izv.) Politični položaj je v glavnem neizpremenjen. Vlada si je do sedaj zagotovila večino 20 poslancev; upa pa, da pridobi na svojo stran še več poslancev, ki bi bili pripravljeni sodelovati pri udeležitvi njenega programa. Polovica dženijeta je zagotovila vladi podporo, druga polovica se še ni odločila in bo brzkome ostala nevtralna. Tudi Nemci se zelo približujejo k vladnim strankam.

Pašić ima sedaj v rokah dve rešitvi in sicer, da zahteva ukaz o zaključitvi zasedanja narodne skupščine ali pa da izpusti razpis novih volitev; toda Pašić se še vedno poteguje za večino v zbornici. V to svrhu naj bi skupščina verificirala samo 17 mandatov Radićevih poslancev, proti katerim niso bile vložene pritožbe; za ostale pa, t. j. one, proti katerim so na razpolago pritožbe, bi se odredila anketa. V političnih krogih pričakujejo z veliko nestrpnostjo ponedeljske seje narodne skupščine.

Francoski socialisti proti versailleski pogodbi

In za takojšnjo odstranitev Milleranda

PARIZ, 22. »La Liberté« piše: Ker hoče Herriot vladati nad socialisti, bo treba sprejeti minimum programa, ki ga objavljajo danes voditelji socializma v svojem glasilu in katerega bodo jutri predložili kongresu socialistične stranke. Ta program vsebuje sledeče točke: Amnestija vojaških ubežnikov in veleizdajalcev, vzpostavitev resničnega miru, tedaj opustitev politike izvrševanja versailleske mirovne pogodbe, prijateljska rešitev reparacijskega vprašanja, kar pomeni opustitev politike sankcij napram Nemčiji, izpraznitev Porurja in znižanje francoskih terjatev na število, ki odgovarja plačilni zmoglosti Nemčije. Nadalje zahtevajo socialisti v svojem programu skrčenje stroškov za državno obrambo in vojaške službene dobe, ustanovitev delavskega nadzorstva v tvornicah in takojšnjo odstavitev predsednika republike.

»Pred še nedavnim časom — nadaljuje omenjeni list — ko smo bili še zadosti bogati, da bi si lahko dovolili luksuz pregrešiti se z zmotami, bi Franciji ne bilo treba ustaviti se pred zabito politiko, ki bi jo potem izkustvo kmalu obsodilo. V današnjem težavnem finančnem položaju se bi tak poizkus razbil na zakonih gospodarstva, kateri so močnejši od volje ljudi, ampak država bi pri tem utrpela nenadomestljivo zgubo. Današnji politični položaj Francije je tako strašno sličen onemu Italije, ko je prišel Nitti zadnjikrat na vlado. Kmalu nato se je prebivalstvo Italije zavedlo samega sebe ter pozdravilo novega voditelja.

Millerand ostane?

PARIZ, 24. Kakor piše »Journal«, so nekateri radikalci izjavili, da bodo predložili spomenico izvršilnemu odboru stranke v odobritev, po kateri ne bodo smeli pristati stranke sprejeti ministrskih mest od sedanjega predsednika republike. »Journal« ne verjame, da bi predsednik republike smatral za ustavno dolžnost, da odstopi ter se s tem pokori volji ene stranke. Ako ho Herriot sedel nalogom svojih prijateljev ter zavrnil mandat za sestavo nove vlade, kateri mu bo brezdvomno poverjen, se bo moral Millerand obrniti na kakega

komov. Nismo pa še tako daleč, da bi proračun prenesel nove izdatke, ker moramo imeti pred očmi, da se bo moral morebitni prebitek porabiti za davčne olajšave in za znižanje visečega državnega dolga. V tem stanju stvari obstojajo še gotovi elementi nestalnosti, kateri so odvisni od okoliščin denarne narave, kakor od ureditve mednarodnih odnosov. Preko teh elementov je bilo doseženo ravnotežje v proračunu in se ga bo ohranilo, ne da bi se s tem škodilo delovanju državnih uprav.

Gospodje senatorji, gospodje poslanci! Vsa zamotana vprašanja socialnega življenja, katere so postala še težavnejša z novimi in večimi zahtevami ljudstva, ki se zaveda svojega pomena, bodo našla v vaših izkustvih in proučevanjih svojo najboljšo rešitev. Vi čutite njihovo nujnost, kakor tudi cenite njih pomen.

V vsej razsežnosti svojih zmernosti bodele verni izraz ljudske volje, ki hoče ohraniti nedotakljivo svojo pravo svobodo, ki pa je jasno dokazalo, da zavrača vsako pretirano razpašnost, kakor vsako šibkost, ki je v nasprotju s trdnostjo državne kompaktnosti. To ljudstvo je tudi dokazalo, da hoče žrtvovati svoje posebne, individualne koristi splošnim interesom skupnosti.

Zrtvovali bodele svoje moči plemenitemu namenu, da se bodo v obnovljeni ravnotežji vseh energij, v obnovljeni zvestosti do dolžnosti in v trdni disciplini dela v javnem življenju čimprej dosegli novi cilji domovine.

Kraljevska dvojica, prestolonaslednik Umberto in princezinja Mafalda odstopali na Angleško.

RIM, 24. Danes ob 21.45 so odstopali s posebnim vlakom preko Francije v London kralj, kraljica, prestolonaslednik Umberto in princezinja Mafalda, v družbi številnega dvornega spremstva. Potovanje je čisto zasebnega značaja. Na kolodvoru so pozdravili kraljevske dvojice ministri predsednik Mussolini, državljanski Acerbo, minister Ciano, general De Bono ter baron Paolucci-Caiboli.

Painlevé kandidira za predsednika zbornice

BEOGRAD, 24. (Izv.) Jugoslovanski poslanik v Berlinu Baludžić odstopuje v torek v Berlin, ker je dovršil svojo misijo. Pred odhodom bo poklican še na dvor.

Škoda, ki so jo povzročile povodnji

BEOGRAD, 24. (Izv.) V Bački znaša škoda, ki jo je povzročila zadnja povodenj samo na polju, posejanem z žitom, 134 milijonov 500 tisoč dinarjev.

Radikalci za ravnotežje v proračunu

PARIZ, 24. »Matin« poroča, da je na svojem pogovoru z Dunquerque-jem Herriot ponovno zadržal, da bo glede finančnega položaja nova vlada vse storila za dosego ravnotežja v državnem proračunu. Dunquerque je posebno naglašal to točko, kateri pripisuje senat velikanski pomen. Z ozirom na zunanje-političen položaj je Dunquerque izrazil upanje, da se bo dalo priti do ugodne rešitve odškodninskega vprašanja na podlagi predlogov izvedencev.

Izjave poljskega zunanjega ministra

Za zboljšanje odnosov z Rusijo - Spor z Litvo - Za izvršitev mirovnih pogodb

VARSAVA, 24. Zunanji minister Zanojski je imel v poslanski zbornici govor, v katerem je izjavil, da je vlada izvedla do konca svoje delo za ozdravitev državnih financ. Z ozirom na zunanjo politiko je minister izjavil, da stremi Poljska predvsem po ohranitvi miru. Poljska vlada da ne skuša rešiti vse spore ter se izogniti vsem težavam mirnim putem, pri tem pa bo seveda vsikdar znala čistiti neodvisnost in nedotakljivost poljskega ozemlja. Minister je izrazil zaupanje, da bodo razumeli mirojno politiko Poljske ne le njeni zavezniki, ampak tudi druge države, predvsem pa Društvo narodov.

Poljska šteje med svoje najožje zaveznike Francijo in Romunijo. Glede Anglije je minister izjavil, da ji gre pač le za strogo izvršitev mirovnih pogodb, ki do sad skupne zmage zaveznikov. Brezdvomno se bodo časna nesporazumjenja razčistila in bo Nemčija na skupen pritisk zaveznikov izvršila obveze, ki ji izhajajo iz podpisanih mednarodnih pogodb ter se udala novemu redu mednarodnih sil povojne dobe. Kljub temu — je nadaljeval zunanji minister —, da ni Rusija izvršila vseh točk

riške pogodbe in kljub neupravičenim zahtevam s njene strani upam, da bo v kratkem prišlo do znojljivejših odnosov z Zvezo sovjetskih socialističnih republik. Pri tem pa bomo vedno zavračali vsako vmešavanje v naše notranje zadeve ter bomo vstrajali na tem, da se klavzule riske pogodbe morajo izvršiti. Pripravljeni smo nadaljevati konsularna pogajanja in tako tudi gospodarska, ako bo Rusija s svoje strani dokazala, da se hoče napram nam obnašati kot dobra in miroljubna sosed.

Stanje stvari med Poljsko in Litvo ni zadovoljivo. V nasprotju s odločitvami Društva narodov Litva le še izjavlja, da se nahaja s Poljsko v vojnem stanju in neče priznati nepreklicnega sklepa poslaniške konference gleda naših mej. Čakamo potrpečljivo na spreminitev tega položaja, prepričani, da bo Litva spoznala, da manjka njenim zahtevam vsaka podlaga. Poljska bo nastopila v obrambo svojih pravic, ako jih bo hotela Litva kršiti.

Zanikanja litvinskega poslaništva
RIM, 24. Z ozirom na vesti iz Varšave o vpadih obojeznih litvinskih tolp preko demarkacijske črte izjavlja litvinsko poslaništvo v Rimu, da ne obstajajo v Litvi nikake obojezne tolpe in da so vse vesti o kakih vpadih na poljsko ozemlje brez vsake podlage.

Francozi rekvirirajo stanovanja
BERLIN, 24. Wolfow dopisni urad poroča iz Düsseldorfa, da so Francozi zasegli vsa zasebna stanovanja uradnikov davčne uprave. Magistrat je priskrbel družinam teh uradnikov stanovanja v šolah. Tako je bilo zasedenih 262 šolskih prostorov, 7410 šolskih otrok je brez pouka.

Zvišanje plač državnih uradnikov v Nemčiji
BERLIN, 24. Ker so današnje plače drž. uradnikov dosti nižje od predvojnih, se bodo zvišale s 1. junija v razmerju od 80 % napram plačam iz leta 1913.

Tihon za edinstvo pravoslavne cerkve.
MOSKVA, 24. Patrijarh Tihon je izdal na duhovništvo in vernike poziv za spravo s Krasnokijem, načelnikom takozvane žive cerkve. Tihon izdaja v tem pozivu bojazen pred razkolom v pravoslavni cerkvi ter predlaga ustanovitev diocenzanskih svetov za izvršitev priprav za vseskijski koncil. V te svete bi se po njegovem nasvetu morali voliti ne le duhovniki, ki stojijo na kanonskih načelih koncila iz l. 1917., ampak tudi pristajali revolucijonarne skupine žive cerkve, kateri so sedaj stopili v zvezo s Tihonovo cerkvijo.

Pismo iz Jugoslavije

V Ljubljani, 22. maja 1924.
Moje zadnje pismo je dalo "Slovenskemu Narodu" povod za par strankarsko izrejenih pripomb. Šel bi preko njih, ker je pač izven vsakega dvoma, da me slične note ne morejo ovirati v moji svobodi promatiranja političnih razmer v Jugoslaviji in vesnega opisovanja elementov, ki jih sestavljajo. Če kdaj planejo ti elementi na dan ravno ob času vladnih kriz. Posebno pa je povsem naravno, da se tekom trudopolnega reševanja razkrijejo in razgalijo vsa ona zla, ki ovirajo pravilni in normalni razvoj našega političnega življenja. Pri dolgem in neprestanem burkanju valov vrže moje na obrežje marsikaj kar bi sicer ostalo pokopano za vedno.

Kot vestnega in neposrednega opazovalca naših političnih razmer me napad "Slovenskega Naroda" ni nikakor presenetil. So to navadni, običajni izpadi, ki mi prav nič ne imponirajo. Zato ponavljam, da bi šel tudi preko "Narodove" opazke, da ji ni dal ljubljanski list neleppe tendence, češ, da branim s svojimi dopisi pred inozemstvom Radića in njegovo politiko proti Pašiću. Kdor pazno čita moja pisma iz Jugoslavije, mi bo moral pritrčiti, da so moja poročila le fotografija naših razmer, vestno prednašanje dejstev brez ozira na to, ali govorijo ta dejstva sedaj v prilogi ali, sedaj zopet v prilogo drugi rešitvi. Le ena tendenca je v njih, ta namreč, da skušam v svojih razmotiranih podatkih čitateljem "Edinosti" res vestno sliko naših razmer ter jim pomagati izluščiti iz naših, žel, se neurejenih prilik ono jedro, ki lahko postane seme za trajno rešitev iz naših težkoč in iz naših večnih kriz. Takega "obveščanja inozemstva" se mi ni treba sramovati, kakor mi ni na drugi strani nikakor potrebno, da bi me kdo učil jugoslovenskega patriotizma. — Objektivnosti in primerne obzirnosti pa tudi ne!

"Slovenski Narod" je monarhističen list in sicer tako zelo, da je se danes ponosen na svojo slavnostno številko, ki jo je posvetil kralju. Pri reševanju zadnje naše krize pa se je čisto odločno videlo, da je bil edino kralj na popolnoma narodnem stališču in da je bila državni koristna samo ona rešitev, ki jo je skušal doseči kralj. Po pravici bi zato človek pričakoval, da so bili vse rodoljubi, zlasti pa vsi monarhisti, kot en mož zbrali okoli kralja in ga podprli v njegovem težkem položaju in tako koristili ne le monarhiji, ampak tudi narodu. Toda to se ni zgodilo. Bralcem "Edinosti" pa bi, kakor sem rekel, zelo slabo ustrelo, če bi jim poročal o naših razmerah samo s strankarskega stališča. Tudi sem prepričan, da je naša nacionalna stvar tako dobra, da prenese z lahkoto resnico in tudi za stranke, ki še dolgo niso isto ko narod, neprijetne konstatacije.

Naj mi bo v boljše ilustracijo pravilnosti kraljevega stališča dovoljena še kratka konstatacija. Ko je podal pred štiridesimi dnevi g. Pašić ostavko naše vlade, je poudarjal, da se je to zgodilo vsled tega, ker nima v skupščini več večine. Ko se je reševala tako povzročena vladna kriza, pa je zatrjeval g. Pašić, da ima večino, da je pa nima opozicijski blok. Ali mar ni edino pravilno, če pravi kralj, da se naj v skupščini izkaže, kdo ima prav-

zaprav večino? Bilo je v resnici že smešno, kako so bila poročila o številnem razmerju vladnih in opozicijskih glasov vsak dan drugačna. Enkrat smo brali, da ima vlada 137 poslancev, opozicija pa 127, drugič zopet, da ima vlada samo 128 pa opozicija 131 in tako dalje. Jasnost je mogla podati edino skupščina in zato je pravilno le ono stališče, ki zahteva sklicanje skupščine in ne ono, ki kliče nove volitve. Vsi vendar vemo, da pomemijo volitve vedno silno trošenje narodnih sil, vsaj so veljale lanske volitve Jugoslavijo preko pol milijarde dinarjev, in zato more dober državnik zahtevati predčasne volitve le tedaj, kadar ni drugega izhoda. Dokler pa ni v skupščini sami ugotovljeno, da ne more nobena skupina sestaviti parlamentarne večine, tako dolgo so tudi volitve neopravičene.

Le v enem primeru bi mogle veljati izjeme, če bi namreč nastopilo nakratik takšno in novo vprašanje, da se stara skupščina ne bi mogla opredeliti in da bi bil vsled novosti vprašanja apel na narod potreben. Takega vprašanja pa ni naša vladna kriza podala, temveč vsi vemo, da bi se vršile nove volitve samo v znamenju plemenskega boja. Da ne bi bil tak boj v korist državi, je izven vsake debate. Ravno tako pa je tudi jasno, da ne bi nove volitve nikomur tako koristile ko Radiću. Ta vodja kmetskega separatizma nujno potrebuje, da vzplamte vsakoletne volitve vedno znova in znova plemenske strasti. Radić ne sme dopustiti, da bi se narod pomiril, da bi prišel s treznim gospodarskim delom, ker potem bi bilo ugodnejše na mah izvršeno in separatistični demagoji bi postali nepotrebni. Nove volitve so zato samo voda na mlin radićevščini in zaslugi kralja je, da ta voda letos še ne bo tekla.

Nova vlada je kralju prislegla in kriza je s tem formalno rešena. Dejansko pa je rešitev izostala in vse kaže, da se bo kriza

zaprav večino? Bilo je v resnici že smešno, kako so bila poročila o številnem razmerju vladnih in opozicijskih glasov vsak dan drugačna. Enkrat smo brali, da ima vlada 137 poslancev, opozicija pa 127, drugič zopet, da ima vlada samo 128 pa opozicija 131 in tako dalje. Jasnost je mogla podati edino skupščina in zato je pravilno le ono stališče, ki zahteva sklicanje skupščine in ne ono, ki kliče nove volitve. Vsi vendar vemo, da pomemijo volitve vedno silno trošenje narodnih sil, vsaj so veljale lanske volitve Jugoslavijo preko pol milijarde dinarjev, in zato more dober državnik zahtevati predčasne volitve le tedaj, kadar ni drugega izhoda. Dokler pa ni v skupščini sami ugotovljeno, da ne more nobena skupina sestaviti parlamentarne večine, tako dolgo so tudi volitve neopravičene.

Le v enem primeru bi mogle veljati izjeme, če bi namreč nastopilo nakratik takšno in novo vprašanje, da se stara skupščina ne bi mogla opredeliti in da bi bil vsled novosti vprašanja apel na narod potreben. Takega vprašanja pa ni naša vladna kriza podala, temveč vsi vemo, da bi se vršile nove volitve samo v znamenju plemenskega boja. Da ne bi bil tak boj v korist državi, je izven vsake debate. Ravno tako pa je tudi jasno, da ne bi nove volitve nikomur tako koristile ko Radiću. Ta vodja kmetskega separatizma nujno potrebuje, da vzplamte vsakoletne volitve vedno znova in znova plemenske strasti. Radić ne sme dopustiti, da bi se narod pomiril, da bi prišel s treznim gospodarskim delom, ker potem bi bilo ugodnejše na mah izvršeno in separatistični demagoji bi postali nepotrebni. Nove volitve so zato samo voda na mlin radićevščini in zaslugi kralja je, da ta voda letos še ne bo tekla.

Nova vlada je kralju prislegla in kriza je s tem formalno rešena. Dejansko pa je rešitev izostala in vse kaže, da se bo kriza

zaprav večino? Bilo je v resnici že smešno, kako so bila poročila o številnem razmerju vladnih in opozicijskih glasov vsak dan drugačna. Enkrat smo brali, da ima vlada 137 poslancev, opozicija pa 127, drugič zopet, da ima vlada samo 128 pa opozicija 131 in tako dalje. Jasnost je mogla podati edino skupščina in zato je pravilno le ono stališče, ki zahteva sklicanje skupščine in ne ono, ki kliče nove volitve. Vsi vendar vemo, da pomemijo volitve vedno silno trošenje narodnih sil, vsaj so veljale lanske volitve Jugoslavijo preko pol milijarde dinarjev, in zato more dober državnik zahtevati predčasne volitve le tedaj, kadar ni drugega izhoda. Dokler pa ni v skupščini sami ugotovljeno, da ne more nobena skupina sestaviti parlamentarne večine, tako dolgo so tudi volitve neopravičene.

Le v enem primeru bi mogle veljati izjeme, če bi namreč nastopilo nakratik takšno in novo vprašanje, da se stara skupščina ne bi mogla opredeliti in da bi bil vsled novosti vprašanja apel na narod potreben. Takega vprašanja pa ni naša vladna kriza podala, temveč vsi vemo, da bi se vršile nove volitve samo v znamenju plemenskega boja. Da ne bi bil tak boj v korist državi, je izven vsake debate. Ravno tako pa je tudi jasno, da ne bi nove volitve nikomur tako koristile ko Radiću. Ta vodja kmetskega separatizma nujno potrebuje, da vzplamte vsakoletne volitve vedno znova in znova plemenske strasti. Radić ne sme dopustiti, da bi se narod pomiril, da bi prišel s treznim gospodarskim delom, ker potem bi bilo ugodnejše na mah izvršeno in separatistični demagoji bi postali nepotrebni. Nove volitve so zato samo voda na mlin radićevščini in zaslugi kralja je, da ta voda letos še ne bo tekla.

Nova vlada je kralju prislegla in kriza je s tem formalno rešena. Dejansko pa je rešitev izostala in vse kaže, da se bo kriza

zaprav večino? Bilo je v resnici že smešno, kako so bila poročila o številnem razmerju vladnih in opozicijskih glasov vsak dan drugačna. Enkrat smo brali, da ima vlada 137 poslancev, opozicija pa 127, drugič zopet, da ima vlada samo 128 pa opozicija 131 in tako dalje. Jasnost je mogla podati edino skupščina in zato je pravilno le ono stališče, ki zahteva sklicanje skupščine in ne ono, ki kliče nove volitve. Vsi vendar vemo, da pomemijo volitve vedno silno trošenje narodnih sil, vsaj so veljale lanske volitve Jugoslavijo preko pol milijarde dinarjev, in zato more dober državnik zahtevati predčasne volitve le tedaj, kadar ni drugega izhoda. Dokler pa ni v skupščini sami ugotovljeno, da ne more nobena skupina sestaviti parlamentarne večine, tako dolgo so tudi volitve neopravičene.

Le v enem primeru bi mogle veljati izjeme, če bi namreč nastopilo nakratik takšno in novo vprašanje, da se stara skupščina ne bi mogla opredeliti in da bi bil vsled novosti vprašanja apel na narod potreben. Takega vprašanja pa ni naša vladna kriza podala, temveč vsi vemo, da bi se vršile nove volitve samo v znamenju plemenskega boja. Da ne bi bil tak boj v korist državi, je izven vsake debate. Ravno tako pa je tudi jasno, da ne bi nove volitve nikomur tako koristile ko Radiću. Ta vodja kmetskega separatizma nujno potrebuje, da vzplamte vsakoletne volitve vedno znova in znova plemenske strasti. Radić ne sme dopustiti, da bi se narod pomiril, da bi prišel s treznim gospodarskim delom, ker potem bi bilo ugodnejše na mah izvršeno in separatistični demagoji bi postali nepotrebni. Nove volitve so zato samo voda na mlin radićevščini in zaslugi kralja je, da ta voda letos še ne bo tekla.

Nova vlada je kralju prislegla in kriza je s tem formalno rešena. Dejansko pa je rešitev izostala in vse kaže, da se bo kriza

zaprav večino? Bilo je v resnici že smešno, kako so bila poročila o številnem razmerju vladnih in opozicijskih glasov vsak dan drugačna. Enkrat smo brali, da ima vlada 137 poslancev, opozicija pa 127, drugič zopet, da ima vlada samo 128 pa opozicija 131 in tako dalje. Jasnost je mogla podati edino skupščina in zato je pravilno le ono stališče, ki zahteva sklicanje skupščine in ne ono, ki kliče nove volitve. Vsi vendar vemo, da pomemijo volitve vedno silno trošenje narodnih sil, vsaj so veljale lanske volitve Jugoslavijo preko pol milijarde dinarjev, in zato more dober državnik zahtevati predčasne volitve le tedaj, kadar ni drugega izhoda. Dokler pa ni v skupščini sami ugotovljeno, da ne more nobena skupina sestaviti parlamentarne večine, tako dolgo so tudi volitve neopravičene.

Le v enem primeru bi mogle veljati izjeme, če bi namreč nastopilo nakratik takšno in novo vprašanje, da se stara skupščina ne bi mogla opredeliti in da bi bil vsled novosti vprašanja apel na narod potreben. Takega vprašanja pa ni naša vladna kriza podala, temveč vsi vemo, da bi se vršile nove volitve samo v znamenju plemenskega boja. Da ne bi bil tak boj v korist državi, je izven vsake debate. Ravno tako pa je tudi jasno, da ne bi nove volitve nikomur tako koristile ko Radiću. Ta vodja kmetskega separatizma nujno potrebuje, da vzplamte vsakoletne volitve vedno znova in znova plemenske strasti. Radić ne sme dopustiti, da bi se narod pomiril, da bi prišel s treznim gospodarskim delom, ker potem bi bilo ugodnejše na mah izvršeno in separatistični demagoji bi postali nepotrebni. Nove volitve so zato samo voda na mlin radićevščini in zaslugi kralja je, da ta voda letos še ne bo tekla.

Nova vlada je kralju prislegla in kriza je s tem formalno rešena. Dejansko pa je rešitev izostala in vse kaže, da se bo kriza

zaprav večino? Bilo je v resnici že smešno, kako so bila poročila o številnem razmerju vladnih in opozicijskih glasov vsak dan drugačna. Enkrat smo brali, da ima vlada 137 poslancev, opozicija pa 127, drugič zopet, da ima vlada samo 128 pa opozicija 131 in tako dalje. Jasnost je mogla podati edino skupščina in zato je pravilno le ono stališče, ki zahteva sklicanje skupščine in ne ono, ki kliče nove volitve. Vsi vendar vemo, da pomemijo volitve vedno silno trošenje narodnih sil, vsaj so veljale lanske volitve Jugoslavijo preko pol milijarde dinarjev, in zato more dober državnik zahtevati predčasne volitve le tedaj, kadar ni drugega izhoda. Dokler pa ni v skupščini sami ugotovljeno, da ne more nobena skupina sestaviti parlamentarne večine, tako dolgo so tudi volitve neopravičene.

Le v enem primeru bi mogle veljati izjeme, če bi namreč nastopilo nakratik takšno in novo vprašanje, da se stara skupščina ne bi mogla opredeliti in da bi bil vsled novosti vprašanja apel na narod potreben. Takega vprašanja pa ni naša vladna kriza podala, temveč vsi vemo, da bi se vršile nove volitve samo v znamenju plemenskega boja. Da ne bi bil tak boj v korist državi, je izven vsake debate. Ravno tako pa je tudi jasno, da ne bi nove volitve nikomur tako koristile ko Radiću. Ta vodja kmetskega separatizma nujno potrebuje, da vzplamte vsakoletne volitve vedno znova in znova plemenske strasti. Radić ne sme dopustiti, da bi se narod pomiril, da bi prišel s treznim gospodarskim delom, ker potem bi bilo ugodnejše na mah izvršeno in separatistični demagoji bi postali nepotrebni. Nove volitve so zato samo voda na mlin radićevščini in zaslugi kralja je, da ta voda letos še ne bo tekla.

Nova vlada je kralju prislegla in kriza je s tem formalno rešena. Dejansko pa je rešitev izostala in vse kaže, da se bo kriza

zaprav večino? Bilo je v resnici že smešno, kako so bila poročila o številnem razmerju vladnih in opozicijskih glasov vsak dan drugačna. Enkrat smo brali, da ima vlada 137 poslancev, opozicija pa 127, drugič zopet, da ima vlada samo 128 pa opozicija 131 in tako dalje. Jasnost je mogla podati edino skupščina in zato je pravilno le ono stališče, ki zahteva sklicanje skupščine in ne ono, ki kliče nove volitve. Vsi vendar vemo, da pomemijo volitve vedno silno trošenje narodnih sil, vsaj so veljale lanske volitve Jugoslavijo preko pol milijarde dinarjev, in zato more dober državnik zahtevati predčasne volitve le tedaj, kadar ni drugega izhoda. Dokler pa ni v skupščini sami ugotovljeno, da ne more nobena skupina sestaviti parlamentarne večine, tako dolgo so tudi volitve neopravičene.

Le v enem primeru bi mogle veljati izjeme, če bi namreč nastopilo nakratik takšno in novo vprašanje, da se stara skupščina ne bi mogla opredeliti in da bi bil vsled novosti vprašanja apel na narod potreben. Takega vprašanja pa ni naša vladna kriza podala, temveč vsi vemo, da bi se vršile nove volitve samo v znamenju plemenskega boja. Da ne bi bil tak boj v korist državi, je izven vsake debate. Ravno tako pa je tudi jasno, da ne bi nove volitve nikomur tako koristile ko Radiću. Ta vodja kmetskega separatizma nujno potrebuje, da vzplamte vsakoletne volitve vedno znova in znova plemenske strasti. Radić ne sme dopustiti, da bi se narod pomiril, da bi prišel s treznim gospodarskim delom, ker potem bi bilo ugodnejše na mah izvršeno in separatistični demagoji bi postali nepotrebni. Nove volitve so zato samo voda na mlin radićevščini in zaslugi kralja je, da ta voda letos še ne bo tekla.

Nova vlada je kralju prislegla in kriza je s tem formalno rešena. Dejansko pa je rešitev izostala in vse kaže, da se bo kriza

zaprav večino? Bilo je v resnici že smešno, kako so bila poročila o številnem razmerju vladnih in opozicijskih glasov vsak dan drugačna. Enkrat smo brali, da ima vlada 137 poslancev, opozicija pa 127, drugič zopet, da ima vlada samo 128 pa opozicija 131 in tako dalje. Jasnost je mogla podati edino skupščina in zato je pravilno le ono stališče, ki zahteva sklicanje skupščine in ne ono, ki kliče nove volitve. Vsi vendar vemo, da pomemijo volitve vedno silno trošenje narodnih sil, vsaj so veljale lanske volitve Jugoslavijo preko pol milijarde dinarjev, in zato more dober državnik zahtevati predčasne volitve le tedaj, kadar ni drugega izhoda. Dokler pa ni v skupščini sami ugotovljeno, da ne more nobena skupina sestaviti parlamentarne večine, tako dolgo so tudi volitve neopravičene.

Le v enem primeru bi mogle veljati izjeme, če bi namreč nastopilo nakratik takšno in novo vprašanje, da se stara skupščina ne bi mogla opredeliti in da bi bil vsled novosti vprašanja apel na narod potreben. Takega vprašanja pa ni naša vladna kriza podala, temveč vsi vemo, da bi se vršile nove volitve samo v znamenju plemenskega boja. Da ne bi bil tak boj v korist državi, je izven vsake debate. Ravno tako pa je tudi jasno, da ne bi nove volitve nikomur tako koristile ko Radiću. Ta vodja kmetskega separatizma nujno potrebuje, da vzplamte vsakoletne volitve vedno znova in znova plemenske strasti. Radić ne sme dopustiti, da bi se narod pomiril, da bi prišel s treznim gospodarskim delom, ker potem bi bilo ugodnejše na mah izvršeno in separatistični demagoji bi postali nepotrebni. Nove volitve so zato samo voda na mlin radićevščini in zaslugi kralja je, da ta voda letos še ne bo tekla.

Nova vlada je kralju prislegla in kriza je s tem formalno rešena. Dejansko pa je rešitev izostala in vse kaže, da se bo kriza

zaprav večino? Bilo je v resnici že smešno, kako so bila poročila o številnem razmerju vladnih in opozicijskih glasov vsak dan drugačna. Enkrat smo brali, da ima vlada 137 poslancev, opozicija pa 127, drugič zopet, da ima vlada samo 128 pa opozicija 131 in tako dalje. Jasnost je mogla podati edino skupščina in zato je pravilno le ono stališče, ki zahteva sklicanje skupščine in ne ono, ki kliče nove volitve. Vsi vendar vemo, da pomemijo volitve vedno silno trošenje narodnih sil, vsaj so veljale lanske volitve Jugoslavijo preko pol milijarde dinarjev, in zato more dober državnik zahtevati predčasne volitve le tedaj, kadar ni drugega izhoda. Dokler pa ni v skupščini sami ugotovljeno, da ne more nobena skupina sestaviti parlamentarne večine, tako dolgo so tudi volitve neopravičene.

Le v enem primeru bi mogle veljati izjeme, če bi namreč nastopilo nakratik takšno in novo vprašanje, da se stara skupščina ne bi mogla opredeliti in da bi bil vsled novosti vprašanja apel na narod potreben. Takega vprašanja pa ni naša vladna kriza podala, temveč vsi vemo, da bi se vršile nove volitve samo v znamenju plemenskega boja. Da ne bi bil tak boj v korist državi, je izven vsake debate. Ravno tako pa je tudi jasno, da ne bi nove volitve nikomur tako koristile ko Radiću. Ta vodja kmetskega separatizma nujno potrebuje, da vzplamte vsakoletne volitve vedno znova in znova plemenske strasti. Radić ne sme dopustiti, da bi se narod pomiril, da bi prišel s treznim gospodarskim delom, ker potem bi bilo ugodnejše na mah izvršeno in separatistični demagoji bi postali nepotrebni. Nove volitve so zato samo voda na mlin radićevščini in zaslugi kralja je, da ta voda letos še ne bo tekla.

Nova vlada je kralju prislegla in kriza je s tem formalno rešena. Dejansko pa je rešitev izostala in vse kaže, da se bo kriza

zaprav večino? Bilo je v resnici že smešno, kako so bila poročila o številnem razmerju vladnih in opozicijskih glasov vsak dan drugačna. Enkrat smo brali, da ima vlada 137 poslancev, opozicija pa 127, drugič zopet, da ima vlada samo 128 pa opozicija 131 in tako dalje. Jasnost je mogla podati edino skupščina in zato je pravilno le ono stališče, ki zahteva sklicanje skupščine in ne ono, ki kliče nove volitve. Vsi vendar vemo, da pomemijo volitve vedno silno trošenje narodnih sil, vsaj so veljale lanske volitve Jugoslavijo preko pol milijarde dinarjev, in zato more dober državnik zahtevati predčasne volitve le tedaj, kadar ni drugega izhoda. Dokler pa ni v skupščini sami ugotovljeno, da ne more nobena skupina sestaviti parlamentarne večine, tako dolgo so tudi volitve neopravičene.

Le v enem primeru bi mogle veljati izjeme, če bi namreč nastopilo nakratik takšno in novo vprašanje, da se stara skupščina ne bi mogla opredeliti in da bi bil vsled novosti vprašanja apel na narod potreben. Takega vprašanja pa ni naša vladna kriza podala, temveč vsi vemo, da bi se vršile nove volitve samo v znamenju plemenskega boja. Da ne bi bil tak boj v korist državi, je izven vsake debate. Ravno tako pa je tudi jasno, da ne bi nove volitve nikomur tako koristile ko Radiću. Ta vodja kmetskega separatizma nujno potrebuje, da vzplamte vsakoletne volitve vedno znova in znova plemenske strasti. Radić ne sme dopustiti, da bi se narod pomiril, da bi prišel s treznim gospodarskim delom, ker potem bi bilo ugodnejše na mah izvršeno in separatistični demagoji bi postali nepotrebni. Nove volitve so zato samo voda na mlin radićevščini in zaslugi kralja je, da ta voda letos še ne bo tekla.

Nova vlada je kralju prislegla in kriza je s tem formalno rešena. Dejansko pa je rešitev izostala in vse kaže, da se bo kriza

zaprav večino? Bilo je v resnici že smešno, kako so bila poročila o številnem razmerju vladnih in opozicijskih glasov vsak dan drugačna. Enkrat smo brali, da ima vlada 137 poslancev, opozicija pa 127, drugič zopet, da ima vlada samo 128 pa opozicija 131 in tako dalje. Jasnost je mogla podati edino skupščina in zato je pravilno le ono stališče, ki zahteva sklicanje skupščine in ne ono, ki kliče nove volitve. Vsi vendar vemo, da pomemijo volitve vedno silno trošenje narodnih sil, vsaj so veljale lanske volitve Jugoslavijo preko pol milijarde dinarjev, in zato more dober državnik zahtevati predčasne volitve le tedaj, kadar ni drugega izhoda. Dokler pa ni v skupščini sami ugotovljeno, da ne more nobena skupina sestaviti parlamentarne večine, tako dolgo so tudi volitve neopravičene.

Le v enem primeru bi mogle veljati izjeme, če bi namreč nastopilo nakratik takšno in novo vprašanje, da se stara skupščina ne bi mogla opredeliti in da bi bil vsled novosti vprašanja apel na narod potreben. Takega vprašanja pa ni naša vladna kriza podala, temveč vsi vemo, da bi se vršile nove volitve samo v znamenju plemenskega boja. Da ne bi bil tak boj v korist državi, je izven vsake debate. Ravno tako pa je tudi jasno, da ne bi nove volitve nikomur tako koristile ko Radiću. Ta vodja kmetskega separatizma nujno potrebuje, da vzplamte vsakoletne volitve vedno znova in znova plemenske strasti. Radić ne sme dopustiti, da bi se narod pomiril, da bi prišel s treznim gospodarskim delom, ker potem bi bilo ugodnejše na mah izvršeno in separatistični demagoji bi postali nepotrebni. Nove volitve so zato samo voda na mlin radićevščini in zaslugi kralja je, da ta voda letos še ne bo tekla.

Nova vlada je kralju prislegla in kriza je s tem formalno rešena. Dejansko pa je rešitev izostala in vse kaže, da se bo kriza

zaprav večino? Bilo je v resnici že smešno, kako so bila poročila o številnem razmerju vladnih in opozicijskih glasov vsak dan drugačna. Enkrat smo brali, da ima vlada 137 poslancev, opozicija pa 127, drugič zopet, da ima vlada samo 128 pa opozicija 131 in tako dalje. Jasnost je mogla podati edino skupščina in zato je pravilno le ono stališče, ki zahteva sklicanje skupščine in ne ono, ki kliče nove volitve. Vsi vendar vemo, da pomemijo volitve vedno silno trošenje narodnih sil, vsaj so veljale lanske volitve Jugoslavijo preko pol milijarde dinarjev, in zato more dober državnik zahtevati predčasne volitve le tedaj, kadar ni drugega izhoda. Dokler pa ni v skupščini sami ugotovljeno, da ne more nobena skupina sestaviti parlamentarne večine, tako dolgo so tudi volitve neopravičene.

Le v enem primeru bi mogle veljati izjeme, če bi namreč nastopilo nakratik takšno in novo vprašanje, da se stara skupščina ne bi mogla opredeliti in da bi bil vsled novosti vprašanja apel na narod potreben. Takega vprašanja pa ni naša vladna kriza podala, temveč vsi vemo, da bi se vršile nove volitve samo v znamenju plemenskega boja. Da ne bi bil tak boj v korist državi, je izven vsake debate. Ravno tako pa je tudi jasno, da ne bi nove volitve nikomur tako koristile ko Radiću. Ta vodja kmetskega separatizma nujno potrebuje, da vzplamte vsakoletne volitve vedno znova in znova plemenske strasti. Radić ne sme dopustiti, da bi se narod pomiril, da bi prišel s treznim gospodarskim delom, ker potem bi bilo ugodnejše na mah izvršeno in separatistični demagoji bi postali nepotrebni. Nove volitve so zato samo voda na mlin radićevščini in zaslugi kralja je, da ta voda letos še ne bo tekla.

Nova vlada je kralju prislegla in kriza je s tem formalno rešena. Dejansko pa je rešitev izostala in vse kaže, da se bo kriza

zaprav večino? Bilo je v resnici že smešno, kako so bila poročila o številnem razmerju vladnih in opozicijskih glasov vsak dan drugačna. Enkrat smo brali, da ima vlada 137 poslancev, opozicija pa 127, drugič zopet, da ima vlada samo 128 pa opozicija 131 in tako dalje. Jasnost je mogla podati edino skupščina in zato je pravilno le ono stališče, ki zahteva sklicanje skupščine in ne ono, ki kliče nove volitve. Vsi vendar vemo, da pomemijo volitve vedno silno trošenje narodnih sil, vsaj so veljale lanske volitve Jugoslavijo preko pol milijarde dinarjev, in zato more dober državnik zahtevati predčasne volitve le tedaj, kadar ni drugega izhoda. Dokler pa ni v skupščini sami ugotovljeno, da ne more nobena skupina sestaviti parlamentarne večine, tako dolgo so tudi volitve neopravičene.

Le v enem primeru bi mogle veljati izjeme, če bi namreč nastopilo nakratik takšno in novo vprašanje, da se stara skupščina ne bi mogla opredeliti in da bi bil vsled novosti vprašanja apel na narod potreben. Takega vprašanja pa ni naša vladna kriza podala, temveč vsi vemo, da bi se vršile nove volitve samo v znamenju plemenskega boja. Da ne bi bil tak boj v korist državi, je izven vsake debate. Ravno tako pa je tudi jasno, da ne bi nove volitve nikomur tako koristile ko Radiću. Ta vodja kmetskega separatizma nujno potrebuje, da vzplamte vsakoletne volitve vedno znova in znova plemenske strasti. Radić ne sme dopustiti, da bi se narod pomiril, da bi prišel s treznim gospodarskim delom, ker potem bi bilo ugodnejše na mah izvršeno in separatistični demagoji bi postali nepotrebni. Nove volitve so zato samo voda na mlin radićevščini in zaslugi kralja je, da ta voda letos še ne bo tekla.

Nova vlada je kralju prislegla in kriza je s tem formalno rešena. Dejansko pa je rešitev izostala in vse kaže, da se bo kriza

zaprav večino? Bilo je v resnici že smešno, kako so bila poročila o številnem razmerju vladnih in opozicijskih glasov vsak dan drugačna. Enkrat smo brali, da ima vlada 137 poslancev, opozicija pa 127, drugič zopet, da ima vlada samo 128 pa opozicija 131 in tako dalje. Jasnost je mogla podati edino skupščina in zato je pravilno le ono stališče, ki zahteva sklicanje skupščine in ne ono, ki kliče nove volitve. Vsi vendar vemo, da pomemijo volitve vedno silno trošenje narodnih sil, vsaj so veljale lanske volitve Jugoslavijo preko pol milijarde dinarjev, in zato more dober državnik zahtevati predčasne volitve le tedaj, kadar ni drugega izhoda. Dokler pa ni v skupščini sami ugotovljeno, da ne more nobena skupina sestaviti parlamentarne večine, tako dolgo so tudi volitve neopravičene.

Le v enem primeru bi mogle veljati izjeme, če bi namreč nastopilo nakratik takšno in novo vprašanje, da se stara skupščina ne bi mogla opredeliti in da bi bil vsled novosti vprašanja apel na narod potreben. Takega vprašanja pa ni naša vladna kriza podala, temveč vsi vemo, da bi se vršile nove volitve samo v znamenju plemenskega boja. Da ne bi bil tak boj v korist državi, je izven vsake debate. Ravno tako pa je tudi jasno, da ne bi nove volitve nikomur tako koristile ko Radiću. Ta vodja kmetskega separatizma nujno potrebuje, da vzplamte vsakoletne volitve vedno znova in znova plemenske strasti. Radić ne sme dopustiti, da bi se narod pomiril, da bi prišel s treznim gospodarskim delom, ker potem bi bilo ugodnejše na mah izvršeno in separatistični demagoji bi postali nepotrebni. Nove volitve so zato samo voda na mlin radićevščini in zaslugi kralja je, da ta voda letos še ne bo tekla.

Nova vlada je kralju prislegla in kriza je s tem formalno rešena. Dejansko pa je rešitev izostala in vse kaže, da se bo kriza

zaprav večino? Bilo je v resnici že smešno, kako so bila poročila o številnem razmerju vladnih in opozicijskih glasov vsak dan drugačna. Enkrat smo brali, da ima vlada 137 poslancev, opozicija pa 127, drugič zopet, da ima vlada samo 128 pa opozicija 131 in tako dalje. Jasnost je mogla podati edino skupščina in zato je pravilno le ono stališče, ki zahteva sklicanje skupščine in ne ono, ki kliče nove volitve. Vsi vendar vemo, da pomemijo volitve vedno silno trošenje narodnih sil, vsaj so veljale lanske volitve Jugoslavijo preko pol milijarde dinarjev, in zato more dober državnik zahtevati predčasne volitve le tedaj, kadar ni drugega izhoda. Dokler pa ni v skupščini sami ugotovljeno, da ne more nobena skupina sestaviti parlamentarne večine, tako dolgo so tudi volitve neopravičene.

Le v enem primeru bi mogle veljati izjeme, če bi namreč nastopilo nakratik takšno in novo vprašanje, da se stara skupščina ne bi mogla opredeliti in da bi bil vsled novosti vprašanja apel na narod potreben. Takega vprašanja pa ni naša vladna

«Splošno slov. žensko društvo v Gorici» ni moglo do danes še objaviti svoje zahvale vsem dobrotnikom, kateri so ob priliki «Božičnice» prispevali k obdarovanju revnih šolskih otrok. Naše časopisje je imelo prepolno gradiva in prepričljivo odmerjen prostor za druga, nad vse važna in nujna poročila in le radi tega moramo komaj danes izreči najtoplejšo zahvalo vsem darovalcem in pridnim nabiralcem, ki se niso zbal težke poti ter trkali od vrat na vrata! Hvala vsem vam, ki ste na katerikoli način pomagali, da smo mogli obdariti še enkrat zneske, ki so nam bili naklonjeni in po občinah porazdeljeni kot odziv na naš klic.

V Gorici: Ljudska posojilnica L. 600, Centralna pos. L. 500, Kmečka pos. L. 200, Zadruga zveza L. 100, Ljub. Kred. banka L. 100, nabiralna pola št. 48 L. 90, št. 50 L. 194, št. 51 L. 411, št. 52 L. 80, št. 58 L. 527, št. 59 L. 100, št. 61 L. 384, št. 62 L. 195 v mestu samem torej skupaj L. 3481. Na deželi pa se je nabralo potom nab. pol v sledečih občinah: Grgar L. 38, Spod. Idrija L. 50, Miren L. 95, Ozeljan L. 12, Solkan L. 125, Sovodnje L. 100, Šempas L. 25, Štandrež L. 145, Vogersko L. 40, Zalošče-Saksid L. 45, skupno dežela L. 675.80. Različne trdnice v mestu kot: Hribar, Pascual, Venuti, Figl-Marvin, Mavrič in Nar. knjigarna so poslale svoje prispevke v blagu. Nabiralne pole z imeni darovalcev so na vpogled v društvenih prostorih v ul. sv. Ivana št. 7.

Priporočamo se še nadalje vsem človekoljubom, da se nas spomnijo ob različnih prilikah; veliko nalogo si je naložil odbor, rad bi jo izvedel in kljuboval vsem težkotam, — toda; pomagajte nam vi, ki morete pomagati, vi ki imate, pomagajte vsi, vsak po svoje!

Iz tržaške pokrajine

Iz Postojne. Koncert pevskega društva «Postojna», ki se je vršil v nedeljo, 18. t. m., se je izvršil v moralnem oziru povsem častno za pevsko društvo. Koncertne orkestrske točke so se izvajale jako precizno ter je bilo videti, da so se člani orkestra vestno potrudili, da so vsi pridobili toliko popolnosti, ki so jo pokazali na koncertu pri izvajanju posameznih točk.

Florentinska koračnica nam je jako uga-jala, Dichter in Bauer, kot najtežja klasična skladba je bila jako dobro prednašana, valček «Le belle Polestane» je bil zelo okusen, za nas nov komad, enako tudi vse druge orkestrske točke izvršne, za kar je bilo obilo zaslužnega aplavza. — Pevski zbor je pokazal, da se ne strši truda ter si je izbral «Dattnerjeve Ruskine sanje», ki so za popolnoma izvežbane zbere in dober pevski material, a je tudi postojanski zbor dovršil skoraj čisto elavno nelahko naloge. Opazili smo, da je ženski zbor bolj izvežban in močnejši nego moški zbor. Želeli bi bilo, da se pomnoži enako ženskemu tudi moški zbor. Mirkova «Svatba na poljani» je jako ljubka skladba in je ugajala občinstvu, «Zlata kraljica», ki se je to pot ponovila, se je izvajala veliko boljše nego zadnjič, «Kolo» se je dobro prednašalo, dr. Kimovčev «Marko skače» je sicer lahka narodna pesmica, a je občinstvu tako ugajala, da se je morala ponoviti. Razume se, da so bile male hibe tu in tam, toda v celoti in razmere upoštevajoč, moramo biti le hvaležni, da se nam nudi v Postojni toliko glasbene umetnosti in užitka, kolikor nikjer drugje na deželi. Zato vsa čast pridedeljem in izvajalcem ter gosp. dirigentu Poliču. Želim še več enakih prireditvev.

Dvorana je bila okusno ozaljšana, obisk bi bil lahko boljši od strani domačinov, kajti opazili smo, da manjka marsikateri narodna družina. Naši sodržavljani so se to pot popolnoma absentirali, ne vemo zakaj, mogoče, ker je bil zadnji koncert, njih prireditve, od nas številno obiskana in zlasti v programu podpirana. Iskrena hvala! — Spectator.

Gospodarstvo.

TRŽAŠKA KMETIJSKA DRUŽBA V TRSTU ima v zalogi naslednje kmetijske potrebščine:

Zveplo 2 krat rafinirano in ventilirano, angleško modro galico, žveplalnike, škropilnice, kose «Merkur» in St. Florian, lesene grablje «Bisulini», redilno moko za živino, umetna gnojila, vrtna, poljska in cvetlična semena in razne druge kmetijske potrebščine.

Tržaška kmetijska društva v Trstu, ulica Raffineria 7.

Črni palež

je bolezen, ki napada na trtah listje, mladje, zarod in jagode. Na zarodu povzroča, da cvetje odpada, na listju in na grozdju pa napravi majhne pege.

Protj tej bolezni se bojujemo najuspešneje, ako trte na kratko obrežemo in mažemo deblo in mladje po zimi z razstopino zelene ali železne galice. Na 60 litrov vode se dene 40 kg železne galice. Če se je pokazala v vinogradu ta bolezen, ne smemo hoditi po vinogradu, dokler so trte še rosne, ker se s tem raznaša seme z roso tudi na zdrave trte.

R. C.

OBCNI ZBOR ZADRUŽNE ZVEZE V TRSTU.

V četrtek dne 22. maja se je vršil v Trstu IV. občni zbor «Zadruga Zveze v Trstu». Udeležba je bila na občnem zboru velika, zastopanih je bilo 59 zadrug s 1020 deleži. Zanimanje je bilo veliko. Zborovanje je otvoril g. predsednik Dr. Josip Agneletto, ki je po običajnem pozdravu podal sledeče poročilo:

Slavni zbor!

2. junija bo tri leta od ustanovitve naše «Zveze». Tedaj je bilo tudi izvoljeno sedanjje načelnništvo, kateremu ste poverili težko naloge, da izpelje naše združništvo iz največje krize, ki ga je sploh zadela od prvih početkov 70ih in 80ih let minulega stoletja.

Trojna je bila naša naloga: ohraniti zadruga organizacijo kar je zdravega in po prestani krizi življenja zmoglega, doseči izmenjavno zadruga denarja in postaviti mlado zadruga zvezo za trdno solidno podlago.

Sodbo, v koliko se nam je posrečilo rešiti to težko trojno naloge, prepušчам Vam. Ne morem si pa kaj, da ne bi naglasil, da je rešitev teh prasnaj absorbirala skoraj vse naše moči in da smo morali odložiti za poznejši čas delo zadruga propagande in snovanja novih zadruga oblik.

Ali hočete sliko našega združništva

ob pojavi naše «Zveze» na zadruga polju? Povsod nered, razsulo in mrtvilo z nekaj redkij izjem, ki se morajo zahvaliti le agilnosti in globokemu zadruga prepricanju svojih voditeljev, če so mogli v največji krizi našega združništva izvrševati svoj program. In s pomočjo teh redkih delujočih zadrug je Zveza zbrala toliko sredstev da je priskočila v pomoč obvarovala propast druge članice, tako da sta od vseh pri nas organiziranih zadrug le dve stopile v teh treh letih v likvidacijo; bili sta ne kreditni ampak gospodarsko konsumni zadrugi, ki nista imeli predpogojev za obstoj.

Vse drugo je ostalo in ko prebolimo krizo, ko bo zamenjava izvršena in ko se bodo povrnil milijoni v dežele, prične novo življenje našega združništva.

Zamenjava naložb, to je bilo gorisče, okoli katerega se je bilo osredotočilo največ naših sil; njej smo posvetili vso svojo pažnjo do najvišje poteze in po dolgem trudu in poštvovalnosti polnem delu smo uspeli popolnoma. Ne bom našteval, kaj vse smo zato storili, ampak danes lahko s ponosom naglasim in z dokazi dokažem, da gre na tem naši zadruga Zvezi posebna zasluga in onim poštvoval. osebam, ki so nas pri tem podpirale in ki jim tem potom izrekam zahvalo v imenu vsega našega združništva Julijske krajine.

In že se opažajo znaki novega razmaha! Zaupanje do zadruga, ki je bilo po večini že izpodkopano, se polagoma povrača med ljudske množice; vloge se ne odpovedujejo ampak naraščajo in to je neprevarljivo merilo zaupanja do zadruga, do denarnega zavoda sploh. Vi vsi z našo javnostjo vred ste priča, kaj je «Zveza» varovala in čuvala zaupanje v zadruga združništvo kakor punčice v svojem očesu in bila je primorana večkrat celo javno nastopiti kot braniteljica tega zaupanja proti onim škodljivcem, ki so ga vedeli ali ne vedeli hoteli izpodkopati, in s tem podminirati zadruga misel in organizacijo. Brez medsebojnega zaupanja in poštenja ni zadruga združništva!

Notranja organizacija Zadruga zveze je bila v teh treh letih popolnoma izvedena in sicer na trdni in solidni podlagi. Danes šteje Zveza 133 zadrug, med katerimi najdemo največje in najmočnejše naše zadruga iz cele krajine.

Število članov pri naši Zvezi organiziranih članic znaša 42.000; to je pri naši maloštevilnosti ogromna organizacija, ki predstavlja 42.000 zadruga organiziranih družin samih kmetov, delavcev, rekodelcev in malih ter srednjih trgovcev. Koliko zadruga dela bo še dalo to ogromno polje v bližnji bodočnosti?

Danes ob 2. uri nas je po dolgi in mučni bolezni, za vedno zapustil naš edini, ljubljani, nepozabni

Rafael

Pogreb dragega sina in brata se bo vršil v nedeljo ob 18.30.

PEVMA, 24. maja 1924.

Družina Mikluš

†

Potrni neizmerne žalosti naznanjamo tužno vest, da je naš ljubljani sin in brat

Uhelj Edvard

v nežni dobi 4. let, po kratki in mučni bolezni, danes ob 4. uri preminul.

Pogreb se bo vršil v nedeljo, ob 10. uri, iz hiše žalosti Salita di Greta 13.

TRST, 24. maja 1924.

Žalujoči starši

Edvard in Antonija

brat Julijan

Mail oglasi

HISA v Sežani, na glavni cesti, s trgovino, hlevi, dvoriščem in zemljiščem se proda, radi selitve po jako ugodni ceni. Pojasnila v Sežani št. 191 634

HISNE, sobarice, kuharice za gospodke hiše in drugo osebo za hotele, kopalnišča ištemo takoj. Prestaviti se je pri «Provveditorio» Via San Lazzaro 23 Trst. 590

DEKLO išče mala družina. Mora biti pridna in malo izvežbana v kuhinji. — Via Tor S. Pietro 14 III. n. vrata 17. 665

HISICA, (tri sobe in kuhinja) z velikim vrtom, vodo in plinom, lepim razgledom se proda. Stanovanje prosto s 15. junijem. Barkovlje — Bovedo 252.

UCENEC, boljših starišev, se sprejme takoj v trgovino z mešanim blagom. Franc Božiček, Sp. Idrija. 655

PISALNI stroj se proda. Sprejemajo se popravila šivalnih strojev, dvokoles itd. Delo točno, cene zmerno. Lado Petrič, mehanik Trstovo. 656

POROČNA soba in kuhinja se prodaja za nizko ceno. Rojan. S. Ermacora 1/IV (levo). 657

TRGOVSKI VAJENEC, poštenih starišev, se sprejme v trgovino jestvin. Via Udine 19, trgovina jestvin. 658

VOZOV, štirikolesni, za poljedelce, za prevažanje kamnija in gruča se prodajo. Via Artisti 11, zaloga vina. 659

NAZNANJAM, da točim prvovratna vina. Najboljši kraški teran po L. 5.—; istrsko črno po L. 3.20, za dom po L. 3.—; belo vipavsko po L. 2.80 in pivo Dreher. Dobijo se gorila in mrzla jedila. Za obilna obisk se priporoča F. Zadr. Campo Belvedere 1. 660

LEPA moška obleka, gabardina, za viško postavo, se proda po ceni. Barkovlje 4/7, levo. 661

SOBA, opremljena, zračna, solnčnata se dá v najem dostojnemu gospodu. Via Roiano 4/IV 21. 663

SPALNO sobo in kuhinjo, moderno, prodam. Sprejemam naročila in popravila. Via Udine 28, vogal Torquato Tasso, mizar Majcen. 664

PENSIJONIST, BIVSI URADNIK večš slovenskega jezika se išče za pisarniška dela. Pomoške pod «Pisarna». 662

ZVEPLO najfinije — najcenejše, modro galico, žveplalnike, škropilnice, tobačni ekstrakti kose «Merkur» umetna gnojila, semena, pluge itd. dobite po najnižjih cenah pri tvrdki D. Bolonič & Co. Raffineria 4. 536

VALJANI MLIN, v Podrožju, tik Idrije, se dá v najem. Razen mline je možna tudi drugač. na industrijska izraba vodne sile. Vsa pojasnila daje «Občno» — konsumno društvo v Idriji. 533

SLUŽKINJO, za vsa hišna dela išče mala družina. Salita Trenovja 331/III. 641

ZALOGA vipavskega vina, via C. Ghega št. 8, dvorišče, J. Cink in drugi. Prodaja se vino na debelo in v zaprtih steklenicah od enega litra po konkurenčnih cenah. 642

«MERKUR», kose vseh dolžin, od Lir 12.— dalje prodaja tvrdka D. Bolonič & Co., Trst, via Raffineria 4. Ugodna prilika za preprodajalce! 643

CUNJE po 60, vreče, kovine, vrvi po najvišjih cenah plačuje Babič, Molino grande št. 20. 646

VPOKOJEN pisarniški uradnik, vsposobljen tudi za računske in blagajniške posle, prosi malega zasluga v kateremkoli primernem postu. Blagovoljne ponudbe pod «Vpokojenec» na upravitelstvo. 653

PIANINO ali glasovir v vsakem stanju, kupi uglaševalec Andrej Pečar, Trst, Via Molino a vapore 3, II. Sprejema vsa popravila in uglaševanje po zmernih cenah. 6

G. DOLLINAR, Trst, Via Ugo Polonio št. 5 (prej Via Bacchi) Telefon 27-81, uvoz izvoz. Velika zaloga papirja za zavijanje, pisalnega i. t. d. papirnatih vretic ter valčkov raznih velikosti lastnega izdelka. 30

KRONE, srebro, zlato in platin kupujem. Platam več kot drugi. Zlatarna Povh Albert, Trst, via Mazzini 46. 25

ZLATO, srebro, briljante, plača po najvišjih cenah. Pertot. Via S. Francesco 15, II. 26

BABICA avtorizirana sprejema noseče. Nizke cene. Zdravnik na razpolago. Govori slovensko. Tajnost zjamčena. Slavec. Via Giulia 29. 542

KRONE zlato in srebro plačujem 5 cent. več kot drugi. Via Ponderes št. 6/1 desno. 20

Naša zavarovalnica

„UNION“

je največja svetovna zavarovalnica
Dolinski kapital Fr. 90 Milijonov, zav.
kapital v veljavi čez 70 Milijardov Fr.
Ustanovljena 1828.

Generalni zastopnik

AVGUST RAVNIK - GORICA

Corso V. E. 28, I. 444

— Zastopniki se še sprejemajo. —

†

Società Blocchisti Milanesi

Trst, Corso Vitt. Em. III št. 25 (vogal Piazza S. Caterina)

stavi na prodaj sodnim izvedencem velike partije svile, blaga za

moške in ženske obleke, platno, bombaževino itd. itd.

Vse blago izvira iz velikih falimentov.

Cene, ki morejo osupniti tudi najizvedenejšega kupca !!

Evo prilika, ki se ne sme zamuditi!!!

PODLISTEK

W. Collins:

BREZ IMENA

Roman.

«Isti gal» je vzklikala z bleščicami se očmi.

«Isti Frank!»

Snap se je krvoločno poglavl v grmovje.

Morda je svojo spremljevalko slabo razumel in si domneval, da ga je zapodila kakat podgano?

Medtem je stopil gospod Vanstone v hišo.

Njegova žena je prihajala ravnokar previdno po stopnicah dol. Podal ji je roko ter jo odpeljal k divanu.

«Kako se je končalo?» je vprašala v skrbeh.

«Srečno, kot sva pričakovali,» je odvrnil njen moč. Maj stari prijatelj je potrdil moje dobro mnenje o njem.

«Hvala Bogu!» — Ali ti je bilo težko, je vprašala in se popravila bližino na divanu, «ali ti je bilo težko, kot sem si predstavljal?»

«Bila je moja dolžnost to napraviti in zato sem jo izvršil.»

Za

POLETJE

so preskrbljeni vsi naši oddelki z zadnjimi novostmi

NOGAVIC
SVILENIN
BOMBAŽEVIN

MODNIH POTREBŠČIN ZA GOSPODE

KOPALNIH POTREBŠČIN

POTREBŠČIN ZA BIRMO

IZDELKOV

VOLNENIN

BLAGA

Naše blago je vedno:

NAJLEPŠE

NAJBOLJŠE

NAJCENEJŠE

NAJBOLJ IZBRANO

ÖHLER

ABADIE?

Evo! Naposled se je vendar povrnil izborni cigaretni papir. Zahtevajte ga povsod. (5)

Fotografia svizzera

Trst, Viale XX settembre 2, prililije

Prodaja fotografskih aparatov in potrebščin. — Odprto od 8 do 21. ure.

Ob priliki birme

izdeluje 6 razglednic in eno povečanje za L. 10.—.

373

Tovarna pive

Francesco Dormisch, Videm-Udine.

Računajoč na blagohotno podporo tržaškega občinstva, je odprla imenovana tovarna zalogo v TRSTU in ponuja prvovrstno pivo po sledečih cenah:

v sodih L. 260.— hl

v steklenicah po 1.50

prosto užitnine in jamči za resno in točno potrebo na dom.

Za naročila, pogoje, pojasnila itd. obrniti se na zalogo

v Trstu, Via Guido Zanetti 12

Telefon 10-37. (374)

Náša Zveza je postala v kratki dobi svojega obstoja važen faktor ne le v naši ožji domači organizaciji Julijske krajine, ampak na narodno gospodarskem polju. Veliki domači in tuji denarni zavodi iščejo stikov z njo, ker poznajo njeno solidnost in njeno zaslobo ter zaupanje pri našem združništvu in našem ljudstvu. To nam potrjuje najbolj lepi napredek v denarnem poslovanju.

Denarni promet je znašal leta 1921 L. 9.465.396,04 s 1593 postavkami v blagajniškem dnevniku; l. 1922 L. 14.772.404,99 s 2559 postavkami v blagajniškem dnevniku; leta 1923 L. 39.903.828,68 s 11.555 postavkami v blagajniškem dnevniku; in v prvih 4 mesecih leta 1924 znaša denarni promet že L. 19.024.478,96.

Aktivno premoženje Zvezino je znašalo leta 1921 L. 1.441.797,45; leta 1922 L. 1.891.177,65; leta 1923 L. 2.431.290,35.

Je to neprenagljen stalen napredek, ki nam obeta v bodočnosti, zlasti po zamenjavi, najboljši razvoj naše «Zveze», ki bo tem lažje posvetila vse svoje moči k izpopolnitvi združne organizacije živinorejske, izvozne, izdelniške, mlekarke zadruge in poglobitve združne misli med našim ljudstvom v Italiji (Združni tečaj in združna potovanja). Pri tem se moram zahvaliti za vztrajno pomoč gospodom odbornikom, gospodom nadzornikom in našemu res vestnemu in poštenemu uradništvu.

Važna naloga, ki ne čaka le naše Zveze, ampak ki čaka združništvo sploh, je reorganizacija v obliki koncentracije združnih sil, ki se mora izvesti v najkrajšem času v dobrobit ljudstva in v interesu združne ideje same, ako neče ta postati karikatura.

Časi, ko je Reiffeisen zasnoval svoj tip kmečke vaske zadruge, so minili in se ne povrnejo več, in novi časi so nam prinesli nove razmere, nove potrebe. Izkušnje v naših krajih učijo, da more dobro uspevati le ona zadruška, ki jo vodi za to izveščana in sposobna oseba, katere ne smatra vodstva zadruge le kot postranski posel. Tako oseba zamore pa to delati — če je gospodarstvo že preskrbljeno — tudi iz ljubezni in prepričanja, drugače pa le proti primernemu plačilu.

Zato je majhnim zadrugam po vaseh pri 'anašnji draginji in pri majhnem zaslužku nemogoče spraviti v letu toliko skupaj, da bi si zamogle privoščiti uradnika, ki bi se procvitu zadruge posvetil in — kar je najvažnejše — širil med ljudstvo združno idejo, ki je, žalibog, še tako malo razvita. Tako zadruška je zato primorana, da životari in obstoja le na videz; ona je za združno organizacijo usahlja veja.

Da se temu odpravi, je potrebno, da se neplodne majhne zadruge, ki se ne morejo povzpeti do lastnega življenja, pridružio bližnjim zadrugam v gospodarskih ali geografskih centrih in tako pripomorejo, do koncentracije razpršenih združnih sil. S tem zaupanje ne bo trpelo, ampak nasprotno, rastlo bo, seveda morajo biti na čelu take večje zadruge ljudje, ki tudi zaslužijo popolno zaupanje ondodnega re-bivalstva.

Eden predpogojev za tako očitno potrebno koncentracijo združnih sil je pa nepolitičnost združništva in zadrug. Zato ponovljam zopet, ker vem, da ni nikoli odveč tega naglašanja, da mora biti politika iz združništva enkrat za vselej odstranjena.

Ako bi bilo svetsko združništvo kot zgolj gospodarsko-socialno gibanje, ki je imelo prvotno namen združiti v gospodarskem (ne političnem) boju vse šibkejše, brez razlike, proti gospodarsko-jakim elementom, ohranilo svojo neodvisnost od gibanj, ki so zasledovala politične in konfesijske cilje, bi bilo združništvo že zdavnaj zavladalo nad kapitalistično gospodarsko obliko, katere stoji danes tu morda še trdnjeje nego pred 60 leti!

Od začetka svojega obstoja se je naša zveza živo zavedala tega zlatega nauka in je zato ostala zgolj gospodarsko-združna ustanova, brez vsakega političnega priveska ali primese, kjer so bile vse zadruge kateregakoli že političnega značaja enakovredne. Tako bo morala Zveza ostati tudi v bodoče, ako bo hotela uspešno izvesti nalogo, ki jo čaka, to je:

- 1) poglavitno združne misli;
- 2) prenovitev naših združnih organizacij in
- 3) njih prilagoditev novim časom in razmeram ter novim potrebam našega ljudstva.

Kakor je pri knjigovodstvu naraslo delo, tako je tudi v drugih oddelkih, v prvi vrsti seveda pri korespondenci, kjer je eksibitna številka narasla v l. 1923. čez 7000, proti v letu 1922. 3000. Potom Zveze se je izplačalo okoli 750.000 lir ameriških nakazil, ki so bile nakazane od naših izseljencev svojim družinam.

Iz računskega zaključka izhaja, da je bilo pri zvezi koncem leta 1923. včlanjeno 133 zadrug, ki odpadejo na Furlanijo 20, na Istro 69 in na Trst 44 zadrug. Iz statistike podane v bilanci se opaža, da so članice koncem leta 1922. izkazale čez 117 milijonov prometa in čez 38 milijonov vlog.

Po poročilu g. predsednika je podal nadzorniško poročilo g. dr. Edvard Slavik. Nadzorništvo je pregledalo vse poslovanje in delovanje ter našlo vse v popolnem redu.

Nato se je prešlo na volitve, pri katerih so bili izvoljeni večjim delom stari odborniki izvmemši g. Matka Crljenica, č. g. Čok Anton, Gorkič Fran in Valenčič Ivan, ki so bili nanovo izvoljeni. V nadzorništvo pa so bili nanovo izvoljeni g. Brajnik Rudolf, Gabrovšek Andrej, Germek Anton, Klarič Ivan, Krajger Josip, Rebec Alojzij. Sledili so nato drugi sklepi o spremembi pravil, o obrestovanju deležev itd., nakar je g. predsednik, zahvalivši se za obilno udeležbo, zaključil občni zbor.

Loterijske številke

izrečane dne 24. maja 1924.

Bari	15	32	31	44	60
Firenze	27	8	44	88	29
Milano	42	27	36	21	16
Napoli	15	43	6	32	56
Palermo	27	55	72	8	86
Roma	71	2	25	4	18
Torino	15	87	75	17	30
Venezia	64	46	79	62	9

DAROV

Gosp. Skumavec daruje L. 8.50 za «Slovensko društvo». Pri prireditvi otr. vrta na Vrdeci so darovali odnosno preplačali vstopnino. Gg. Višnjevec L. 10, Martinič 5, Stok 5, Kilič 5, Stok 5, ga Merhar L. 10, Rože 10, Ferlar Just 5, Tozzi 5, Minussi 5, Črnič 5, Tominc 5, Ovidoni L. 5. Srčna hvala vsem!

Posojilnica za Ilirsko-Bistriški okraj

v Trnovem
registrovana zadruga z neomejeno zavezo

VABILO

(370)

na
XXVIII. redni

OČNI ZBOR

ki se bo vršil

v nedeljo, dne 1. junija 1924 ob 2 pop.
v uradnih prostorih v Trnovem.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelnika.
2. Poročilo in nasveti nadzorništva.
3. Odobritev letnega računa za l. 1923.
4. Čitanje revizijskega poročila in ukrepi v skladu s tem.
5. Prememba pravil.
6. Volitev načelnika in nadzorništva.

Načelnikstvo.

Opomba. Ako bi ob določenem uri ne bilo navzoče zadostno število članov, se bo vršil občni zbor v smislu § 35 zadr. pravil pol ure pozneje, isti dan, v istih prostorih in z istim dnevnim redom, in bo sklepal ne glede na število navzočih članov.

Trava za seno

se bo prodala najboljšemu ponudniku, danes popoldne ob 5. uri na licu mesta. Sestanek v gostilni Brazzatti, na železniški cesti.

Ludvik Roth

sodni poverjenec in upravitelj
(371) Via Istria 12/1.

NAZNANILO.

Podpisana naznanjata slav. občinstvu, da sta odprla dne 12. t. m. v Gorici, via Garibaldi št. 20 (prej v. Teatro) l. nadstropje

pravno pisarno

v administrativnih, nespornih, izvršilnih zadevah in onih tičočih se vojnih škod in posredovanja dobave posojil.

Vinko Čuk,

bivši ravnatelj zemlj. knjige v Gorici.

Anton Trampuž,

bivši sodni oficijal pri okrožni sodnji.

ZA

(359)

BIRMO!

Ne pozabite zlatarne

Alojzija Povha

v Trstu, Piazza Garibaldi št. 2

Velika izbora.

več kot 1000 različnih predmetov

Oglasi v 'Edinosti'

imajo

najboljši uspeh

NA OBROKE

Moške obleke, izdelane in po meri, dežni plašči, obnavajo, tailleurs in ženski izdelki, blago volle, vsakovrstno perilo itd. itd.

Konkurenčne cene. Najboljši pogoji.

Krojačnica I. reda

Via XXX ottobre 8/L - Tel. 39 - 20

Prodaja na obroke.

Korespondent (ka)

372

za srbo-hrvaščino, nemško, italijansko ali francosko, se išče za lesno industrijsko podjetje s sedežem v Ljubljani. Znanje stenografije daje prednost. Sprejme se le dobro usposobljena moč s trgovsko prakso. — Ponudbe z natančnimi podatki o izobrazbi in dosedanjem službovanju ter zahtevo plače na upravo lista. — Nastop čim preje. Istotam se sprejme izurjena

strojepiska

za srbo-hrvaščino, nemško, francosko ali italijansko. Dobra trgovska izobrazba, večletna praksa, znanje slovenske in nemške stenografije daje prednost. Nastop čim preje. Ponudbe s zahtevo plače na upravo lista.

Najboljši šivalni stroji so

I. R. I.

Najboljši material.
Največje jamstvo.

Brezplačen pouk v vezenju. Posebni stroji za šivanje in vezenje L. 570.—, zaklopni z dvema predeloma L. 720.—. Izbera inozemskih strojev po najzmernejših cenah. Zaloge šivalnih strojev in potrebin.

24 Cervellini, Trst, Via G. Carducci 27
Na zahtevo se pošljejo ceniki.

Tvrška Giuseppe Struchel - Trst

Via Mazzini šte. 36, vogal Via S. Caterina
stavi s pondeljkom, 26. maja v

LIKVIDACIJO

vse svilenke, ki jih ima v zalogi s

25%

popustom na zaznamovanih cenah. — Ob tej priliki bo prodajala bombaževino, perilo, izdelke in blago na meter, pletenine, nogavice, čipke, okraske itd. po najnižjih cenah. NB. Popust na SVILENINAH se odbije pri blagajni.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

Glavnica in rezerva Dinarijev 60.000.000—
Telefon: 5—18, 22—98

PODRUŽNICA V TRSTU

CENTRALA V LJUBLJANI

Glavnica in rezerva Dinarijev 60.000.000—
Telefon: 5—18, 22—98

Obrestuje vloge na vložnih knjižicah po 4 %, na tekočih računih po 4 ½ % vezane vloge po dogovoru. — Prejema DINARJE na tekoči račun in jih obrestuje po dogovoru. — Izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle.

Podružnice:

GORICA, Brežice, Celje, Černomelj, Kramj, Maribor

Najprikladnejša zveza z Jugoslavijo

Blagajna je odprta od 9 ½—12 ½ in od 14 ½—16

Podružnice:

Metković, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split

Uradnik lesne stroke,

vešč slovenskega in italijanskega jezika, prevzemanja in skartiranja v mehlem in trdem lesu, kakor tudi vodstva žage, se sprejme. Nastop takoj. Ponudbe z navedbo referenc in zahtev pod «Lesna trgovina» na upravnistvo. (361)

Zobozdravnik

dr. Lojz Kraigher

specialist za bolezni v ustih in na zobeh sprejema za vsa zobozdravniška in zobotehniška opravila v Gorici, na Trzinu 20 (Piazza della Vittoria 20) od 9-12 in od 3-5. (72)

MIRODILNICA

MARIO FERLIN

Sv. M. Magd. zgoraj 2 Bivio. Tel. 774 prodaja na debelo in drobno. 10 Barve, laki, čopiči, šipe, žebliji, cement, sadra itd. Postrežba na dom. Bogata izbora slikar. vzorcev (štopov). Velika izbora cepilnih potrebščin.

GIUSEPPE SPECHAR - TRST

Via S. Caterina 7, vogal Via Mazzini

naznanja cenjenim odjemalcem, da je prejel

veliko izbero tu- in inozemskega blaga

za moške in ženske obleke po konkurenčnih cenah
Specialiteta: ANGLEŠKO in ČEŠKO BLAGO

Izredna prilika za vse!

Velika razprodaja PO RES TOVARNIŠKIM CENAM vsakovrstnega manifakturnega in modnega blaga. Zelo ugodna priložnost za trgovce, krojače, šivlje in neveste. — Oglejte si mojo zalogo in prepričali se boste! Svoji k svojim!

ANTON ŠKODNIK

GORICA, Semeniška ul. 10
„ Via Seminario 10

BANCA ADRIATICA

Ustanovljena leta 1905.

Delniška glavnica Lit. 15.000.000— popolnoma vplačana.

Glavni sedež: Trst, Via S. Nicolò 9 (Lastna palača). Podružnici: ABBAZIA, ZARA.

Olajšuje vsako trgovsko operacijo z Jugoslavijo in z vzhodnimi deželami

Daje subvencije na blago, efekte in vrednosti

Otvorja kreditne na nakup blaga. — Izkusi efektov in računov. Informacije. — Kupuje in prodaja dinarje in druge valute. Jamstvena pisma in druge operacije po najugodnejših pogojih.

Sprejema vloge v lirah na hranilno knjižico in jih obrestuje po 4%, letno neto, a vloge na tekoči račun po 4 ½%; vezane vloge proti odpovedi obrestuje najbolje po dogovoru.

Sprejema vloge v Dinarijih ter jih obrestuje najbolje po dogovoru.

Izvršuje nakazila v lirah in dinarijih za Jugoslavijo